

RIESTAINIUKAS

ŠOKIO ŽINGSNIAI

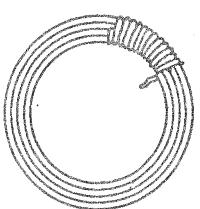
Danutes Radvilavičėnės choreografija
Vytauto Barkausko muzika

Šokį Dainų šventeje šoks jaučiai LINEITIUI ŽYDĘTI, MERGE-LEI TEKĘTI (Vestuviu) dalyje.

Vaikai bėga prie vestuvininkų, lenktyniandami vienas su kitu, kad tik gautų vadinojo „vestuviu pyrago“. Dvi riestainių virtinės pagama vienas berniukas. Jি vejas visi kiti vaikai. Berniukai pavytaji apsupa ratu. Mergaitės isprunka į berniukų ratelį, ji išardo, o vikriniusai pavyksta vieną virtinę atimti. Tada mergaitės apsupa vikruole, o berniukai – berniuką. Pagaliau visi nutaria riestainius draugiškai pasidalyti. Berniukas padalija berniukams, mergaitė – mergaitėms po riestaini. Visi patenkinti, striksi. Pabangoje vaikai sutupia ir „suvalgo“ riestaini. Koks gardus riestainis! Vaikai džūgauja.

Šokis atliekamas žaismingai. I-oji mergaitė ir 8-asis berniukas, iš pradžių šoke su riestainių virtinėmis, bus vadinami solistais.

Šokis aprašytas aštunionoms poroms.

I piešinys

Polkos žingsnis su šoniniu

Šokis šokamas paprastuoju, dvigubuoju, šoniniu, polkos žingsniu, siūbuojamuju, smulkiu bėgamuoju, valso žingsniu bei šiu žingsnių junginiu.

Jungini

Jungini sudaro du polkos ir keturi šoniniai žingsniai. Jis trunka keturis muzikos taktus ir atliekamas grojant pirmaja arba trečiąjā muzikos dalii.

Pradine padėtis – normali stovėsena.

1-2 taktas

Šokti du polkos žingsnius pirmyn, pradedant dešine koja.

3-4 taktas

Pasisukus ketvirtį ratuko per kairi petį, šokti keturis šoninius žingsnius dešinę, t. y. ta pačia kryptimi, kuria buvo šokami polkos žingsnių.

Kitas junginys pradedamas vėl dešine koja. Junginį galima pradeti ir kaire koja, tada šoniniai žingsniai reikės šokti kairen. Kai kur šokyje bus keičiamajudėjimo kryptis: du junginius reikės šokti dešinę, du – kairen. Tuomet po dviem šoninių žingsnių reikės žengti žingsni i šoną dešine koja ir nušokti ant abiejų kilpų kuo greičiau būtų galima atrasti (šokiję tais padaryti reikės labai greitai).

Muzika penkių dalių. Pirmoji muzikos dalis – 16, antroji – 8, trečioji dalis – 18, ketvirtoji (su pakartojimu) – 32 ir penktoji dalis – 16 taktu. Ižanga ir pabaigos muzika – po 12 taktu. Pirmu trijų muzikos dalių metras yra 2/4, tik trečios dalių paskutinis taktas ir ketvirtoji bei penktoji muzikos dalis – 3/8 metro.

Polkos žingsnis ir persokimai

Jungini sudaro du polkos žingsniai ir keturi persokimai nuo vienos kojos ant kitos. Jis trunka keturis muzikos taktus ir atliekamas grojant pirmaja arba trečiąjā muzikos dalii. Pradine padėtis – normali stovėsena.

1 - 2 taktas

Šokti du polkos žingsnius pirmyn, pradedant dešine koja.

3 taktas

„Viens“ – persokti ant dešinės kojos puspirščiu, kaire koja sulenkta per keli ir įtemptą per keltį stagių pakelti atgal; abiejų koju kelai beveik suglausti;
„du“ – persokti ant kairės kojos puspirščiu i dešinės kojos vieta, o dešinę koja, išsiesta per keli ir kelti pakelti pirmyn 30° kampanu.

4 taktas

Pakartoti 3 takto judelius.

Kita jungini pradėti ta pačia koja. Polkos žingsni kartais reikia šokti ne pirmyn, o atgal arba vietoje.

Polkos žingsnis su švytuokle

Jungini sudaro du polkos ir keturi švytuokliniai žingsniai.

Jis trunka keturis muzikos taktus ir atliekamas grojant pirmaja arba trečiąjā muzikos dali.

Pradinė padėtis – normali stovėsena.

1 - 2 taktas

Pradedant dešine koja, šokti du polkos žingsnius pirmyn.

3 - 4 taktas

Šokti keturis švytuoklinius bėgamusios žingsnius vietoje, pradedant dešine koja.

Stryksnis su atsitraukimu atgal

Jungini sudaro lėtas ir gana aukštas stryksnis ir valso žingsnis atgal.

Jis trunka du muzikos taktus ir atliekamas grojant ketvirtąjai muzikos dalij.
Pradinė padėtis – normali stovėsena.

1 taktas

„Viens“ – žengti dešinės kojos puspirščiais dešinę;
„du“ – pauzė;

„trys“ – aukštai pašokus, nušokti vietoje ant dešinės kojos puspirščiu, kaire koja pritrauki pri dešinės kojos kulkšnies.

2 taktas

Šokti valso žingsni atgal, pradedant kaire koja.

Stryksnis ir valso žingsnis

Jungini sudaro stryksnis ir valso žingsnis. Jis labai panašus į aukščiau aprašytąjį, tik stryksnį ir valso žingsni reikia šokti iš šoną.

Jis trunka du muzikos taktus ir atliekamas grojant ketvirtąjai muzikos dalij.
Pradinė padėtis – normali stovėsena.

1 taktas

„Viens“ – žengti dešinės kojos puspirščiais dešinę;

„du“ – pauzė;

„trys“ – aukštai pašokus, nušokti vietoje ant dešinės kojos puspirščiu, kaire koja pritrauki pri dešinės kojos kulkšnies.

2 taktas

„Viens“ – žengti platū žingsni kairės kojos puspirščiais dešinę ir kryžiuoti ją priešais dešinę;

„du” – žengti dešinės kojos puspirščiais dešinėn;
„trys” – žengti kairės kojos puspirščiais dešinėn ir kryžiuoti ja priėsais dešinę.

Šijunginių šokti susikabimus: viena ranka laikomas riestainis, o kita ranka apkabintas greta stovinčio šokejо riešas. Šokejų sukabintos rankos sulenkotos per alkūnes. Rankos ir riestainis laikomi sulig pečiai. Šis susikabinimas vadinamas susikabinimu per riešą.

Stryksnis ir valso žingsnis su rankų pakelimui

Tai tas stryksnis ir valso žingsnis, tik 1 takta, šokant stryksni, rankos su riestainiu pakeliamos aukštyn.

Riestainių laikymas

Riestainiai laikomi gana įvairiai. Dažniausiai – priešais sulig krūtine (1-oji pozicija), rečiau abiem rankom (3-ioji pozicija) arba viena ranka. Kartais riestainiai iškeliami aukštyn.

Laisvą ranką bemiukai laiko ant juosmens, mergaitės prilaiko sijonuką.

ŠOKIO EIGA

Šokėjai sustoja dešinės scenos pusės priekiniame užkulisyje bet kokia tvarka.

Be muzikos į sceną įbėga vienas šokėjas ir džiaugsmingai sušunka:

–*Svočia! Svočia atvažiavo!*

Kitas įbėgės pritaria:

–*Va, vaikai riestaini gavo.*

Bemat pasirodo ir daugiau vaikų. Jie susiburia avanscenos dešinėje.

Riestainių atešimas (12 tkt.)

Grojama šokio ižanga.

1 - 4 taktas

Po antrojo šokejо patvirtinimo vaikai, lenktyniaudami vienas su kitu ir laisvai šokinėdami, bėga kairio scenos giliumos kampo link (*I brėž.*). Tuo metu pradeda groti muzika.

I brėžinys

5 - 8 taktas
8-asis bemiukas (solistas), iškėlęs dešinę ranką dvi riestainių virtines, polkos žingsniu šoka į scenos viduri. Kiti vaikai atsigrižta į scenos centrą ir žiūri į iškeltas virtines – mori riestainių.

–*Svočia! Svočia atvažiavo!*

9 - 10 taktas

Bemiukai keturiuais paprastaisiais žingsniais eina solisto link. Jie eidami pamažu susikabina rankomis paprastai žemai. Solistas, iškėlęs virtinę, svyrusoja dešinėn ir kairėn.

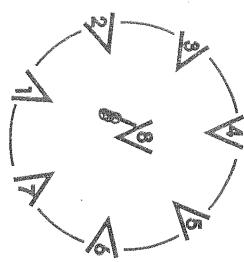
11-12 taktas

Solistas keturiais paprastaisiais žingsniais apsisuka vieną kartą per dešinį petį (kartu šoka ir iškelta ranką su virtine). Berniukai eina keturis paprastuosius žingsnius atbuli, sudaro ratą ir susikabina ištieustomis rankomis (*2 brēž.*).

2 brēžinys

Mergaitės per 9-11 taktą šešiais paprastaisiais žingsniais atbulos sueina į eilę scenos gilumoje ir susikabina paprastai žemai (*3 brēž.*)

2 brēžinys

1-8 taktas

Berniukai *polkos žingsnio* su šoniniu dviem junginiais šoka ratu į dešinę (*3 brēž.*)
Solistas šoka berniuku ratuko viduryje priešinga kryptimi tuo pačiu junginiu, tik ne šoniniu, o dvigubuoju žingsniu. Riestainių virtinė iškelta aukščyn.

- Mergaitės šoka pirmyn *polkos žingsnio* ir persokimą jungini pirmyn, o polkos žingsnio su švytuokle jungini – atgal.
9-16 taktas
Mergaitės pakartoja 1-8 takto judesius.
Berniukai taip pat pakartoja 1-8 takto judesius, tik žingsni pradeda kaire koja ir juda ratu į kairę.
Solistas irgi keičia kryptį.

Riestainių virtinės atėmimas (8 tk.)

Grojama antroji muzikos dalis.

1-4 taktas

Berniukai, stovėdami ratu apie solistą, per 1 ir 2 taktą pakelia su kabintas rankas kiek aukščiau pečių, o per kitus du taktus – nuleidžia.

Mergaitės, nepaleisdamos su kabintų rankų, aštuoniais dvigubaisiais žingsniais apsupa berniukų ratą, kaip parodyta 4 brēžinyje.
Solistas, iškėlęs virtines, dvigubuoju žingsniu sukasi vietoje dešinėn.

3 brēžinys

Mergaitės ryškiu kairės rankos mostu išitveria į berniukų ratuką,

Berniukų ratas ir mergaičių eilė (16 tk.)

Grojama pirmoji muzikos dalis.

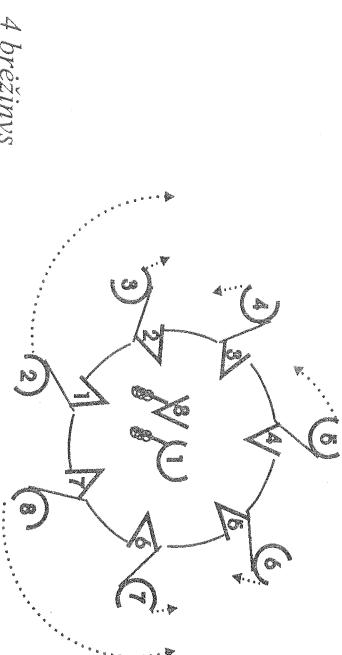
1-8 taktas

Berniukai *polkos žingsnio* su šoniniu dviem junginiais šoka ratu į dešinę (*3 brēž.*)
Solistas šoka berniuku ratuko viduryje priešinga kryptimi tuo pačiu junginiu, tik ne šoniniu, o dvigubuoju žingsniu. Riestainių virtinė iškelta aukščyn.

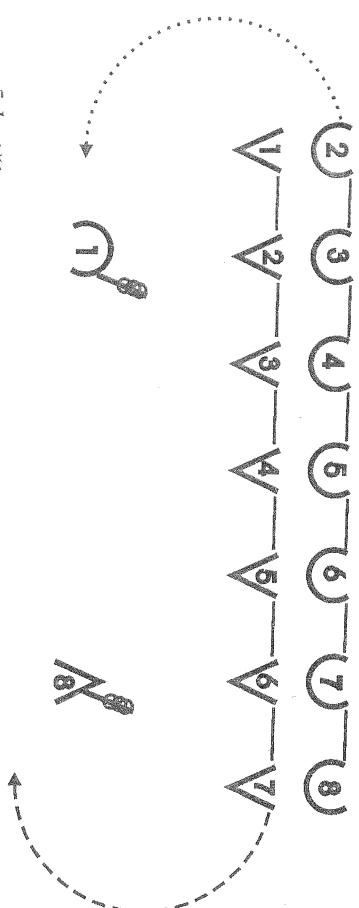
- Mergaitės šoka pirmyn *polkos žingsnio* ir persokimą jungini pirmyn, o polkos žingsnio su švytuokle jungini – atgal.
9-16 taktas
Mergaitės pakartoja 1-8 takto judesius.
Berniukai taip pat pakartoja 1-8 takto judesius, tik žingsni pradeda kaire koja ir juda ratu į kairę.
Solistas irgi keičia kryptį.

paindamos savo bernuko dešinės rankos riešą, timpli berniukų ratuka ir smulkiu bėgamuju žingsniu trukeli berniukus atgal – jos ištiesina ratai i eilę. Berniukų ratelis skyla tarp 1-ojo ir 7-ojo šokėjo (4-5 brėž.).

Solistė (1-oji mergaitė) 5 takta ilenda į rato vidų prot tarpa. Pribėgusi priesolisto, tyko pastverti riestainius. 7 takta, šoktelėjus aukštyn, jai tai pavyksta – atima iš solisto viena riestainių virtinę. Dvigubuoju žingsniu pirmyn šokės solistas, netekės vienos virtinės, staigiai atsisuka atgal. Solistė, pagavusi virtinę, bėga į kairį scenos kraštą, o solistas į dešini (5 brėž.).

4 brėžinys

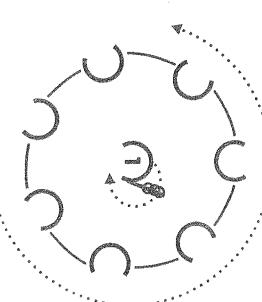
5 brėžinys

Mergaičių ir berniukų rateliai (18 tk.)

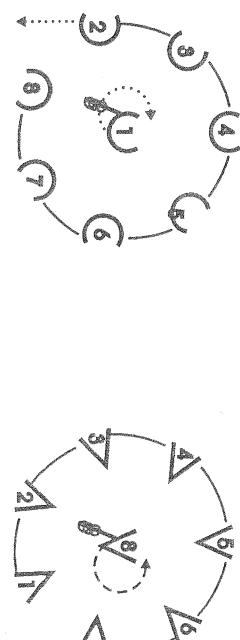
Grojama trečioji muzikos dalis.

1-16 taktas

Visi, susikabine rankomis paprastai žemai šoka polkos žingsni su šoniniu: mergaitės pradeda dešinė koja dešinę, berniukai – kaire koja kairę. 2-oji mergaitė veda grandinėlę kairiu scenos kraštu, ir mergaitės sudaro ratuką apie solistę kairėje scenos puseje. 7-asis berniukas veda grandinėlę dešiniu scenos kraštu, ir berniukai sudaro ratuką apie solistą dešinėje scenos puseje (5-6 brėž.). Solistai šoka ta pati jungini, tik priešinga šokančiųjų ratukose kryptimi, o šokdami šoninius žingsnius, pasisuka į rato išorę. Riestainių virtines laiko iškeltas aukštai. Pabaigoje ratukai trūksta, ir 2-oji mergaitė bei 7-asis berniukas pradeda vesti į bendrą pusratį (7 brėž.).

6 brėžinys

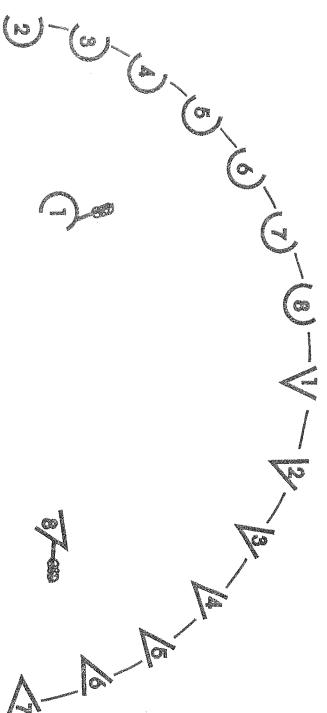

7 brėžinys

17 - 18 taktas

Visi šoka dar keturis šoninius žingsnius ta pačia kryptimi ir sudaro bendra pusrati.

Solistai tuo metu atriša virtines ir rengiasi dalyti riestainius (8 brėž.).

8 brėžinys

Riestainių dalijimas (16 tk.)

Grojama ketvirtoji muzikos dalis.

1 - 2 taktas

Šokėjai, nepaleidę sukabintų rankų, sutupia pusračiu. 1-asis bernukas ir 8-oji mergaitė paleidžia rankas ir lieka stoveti.

1-oji mergaitė ir 8-asis bernukas (solistai) šoka *stryksni su atsi-traukimu atgal*, kartu sviesdami riestaini stovinčiai porai. Šie šoka tą patį, ką ir solistai, tik abiem rankom gaudo jiems vertikalai metamą riestainį.

2 takta 7-oji mergaitė ir 2-asis bernukas atstoja, o visi kitai dar turi, susikabine rankomis, ir laukia savo eilės.

3 - 4 taktas

Solistai kas du taktais išdalija iš eilės riestainius likusiems šokėjams

tokiu pat būdu, kaip prieš tai. 2-oji mergaitė ir 7-asis bernukas

riestaini gauna paskutiniai. Gavusieji riestaini laiko dešine ranka ir stovi vietoje.

15 - 16 taktas

Šokėjai siūbuoja dešinėn-kairėn, džiaugdamiesi riestainiu.

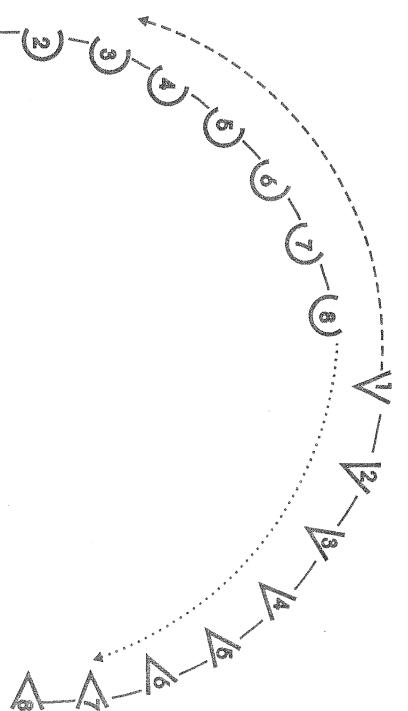
Solistai pasima po likusi riestaini ir dviem valso žingsniais priartėja prie kitų: soliste atsistoja prie 2-osios mergaitės, solistas – prie 7-ojo bernuko. Tuo metu jie paslepia virvutę, ant kurios buvo suverti riestainiai.

Grandinelių prasikeitimas (16 tk.)

Kartojama ketvirtoji muzikos dalis.

17 - 22 taktas

Mergaitės ir bernukai sudaro atskiras grandineles, susikabina per nesa ir du kartus šokdamai *stryksni ir valso žingsni su rankų pakelimu*, keičiasi vietom. Mergaitės, vedamos 8-osios, šoka pro bernuku priekį dešinio avanscenos kampo link. Bernukai, vedami 1-ojo šokėjo ir šokdamai už mergaičių, eina pro gluma kairio avanscenos kampo link (9 brėž.).

9 brėžinys

23-24 taktas

Visi šoka du valso žingsnius ta pačia kryptimi.

25-28 taktas

Šokėjai dvem stryksnio ir valso žingsnio su rankų pakėlimu jungimais, vedamai 1-osios mergaitės ir 8-ojo bernuko, tuo pačiu keliu grižta atgal (*10 brėž.*). Reikia taip vesti, kad scenos viduryje susidarytų dvi eiles: priekyje mergaitės, už jų bernukai (*11 brėž.*).

Varteliai (16 tkt.)

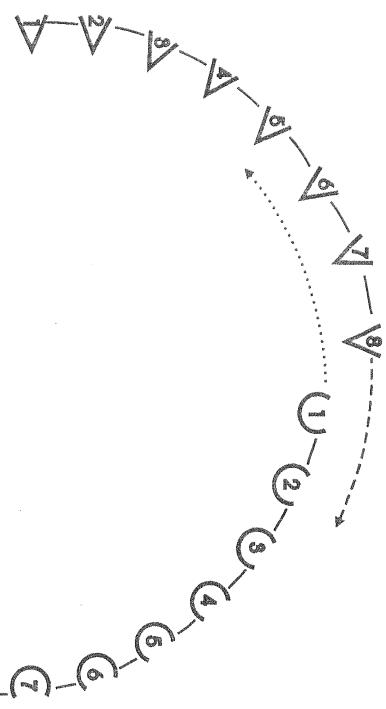
Grojama penktoji muzikos dalis.

1-2 taktas

Bernukai paina riestaini į dešinę ranką ir *susikabine per riešą* sudaro vartelius. Riestainiai laikomi taip, kad skylė būtų nukreipta į žiūrovus.

5-oji, 6-oji, 7-oji ir 8-oji šokėja, pasisukusios per dešini petį, dvem valso žingsniais pralenda pro vartelius į gilumą, praeidamos pro dešini savo bernuko petį. 1-oji, 2-oji, 3-oji ir 4-oji mergaitė tuo tarpu šoka du valso žingsnius vietoje.

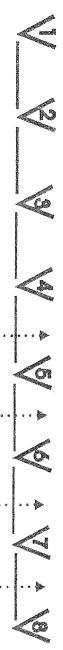
Mergaitės riestaini laiko priešais save dešine ranka sulig krūtinę (*12 brėž.*).

10 brėžinys

11 brėžinys

13 brėžinys

29-30 taktas

Šokėjai paleidžia su kabintas rankas. Mergaitės, laikydamos riestaini dešine ranka priešais save sulig krūtinę, svyrusoja dešinėn ir kairen.

Bernukai, laikydami abiem rankom riestaini aukštai lygiagrečiai su grindimis, sukinėja jūkas ketvirtinė: čia pasuka žemyn, čia vėl gražina atgal – atsiloše gėrisi riestainiais ir džiaugiasi.

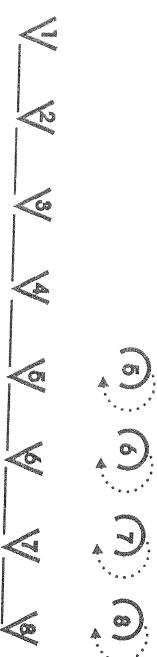
31-32 taktas

Bernukai pakartoja 29-30 takto judesius.

Mergaitės, pakėlusios riestaini aukštyn, apsisuka vietoje dvem valso žingsniais per dešini petį vieną kartą.

Berniukai toliau stovi sudarę vartelius (*13 brež.*).

Lįsdamos jos riestaini laiko ties krūtine.

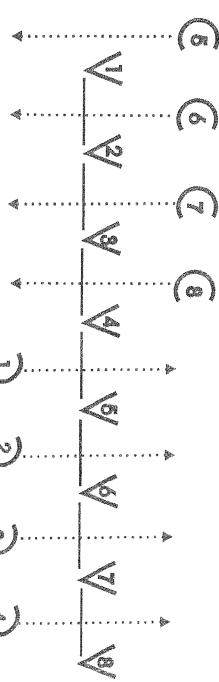

13 brežinys

5 - 8 taktas

Mergaitės šoka keturis valso žingsnius pirmyn: 1-oji, 2-oji, 3-oji ir 4-oji – dešinio scenos krašto link, o 5-oji, 6-oji, 7-oji ir 8-oji – kairio (*14 brež.*). Riestainai iškelti dešine ranka aukštyn (skylė priesais save).

Berniukai, nesulenkdami rankų per alkūnes, nuleidžia rankas pirmyn sulig pečiais.

15 brežinys

11 - 12 taktas

Mergaitės dviem valso žingsniais apsisuka 3/4 rato vietoje per dešinių petjų.
Berniukai laiko vartelius.

13 - 16 taktas

Mergaitės, iškėlusios riestaini, keturiais valso žingsniais grįžta prie savo berniuko ir 16 takta jėina į tarpus tarp jų. Visi sustoja į eilę. Berniukai rankas nuleidžia (*16-17 brež.*).

16 brežinys

9 - 10 taktas

Berniukai vėl pakelia rankas ir laiko vartelius, o mergaitės dviem valso žingsniais pro juos pralenda (*15 brež.*)

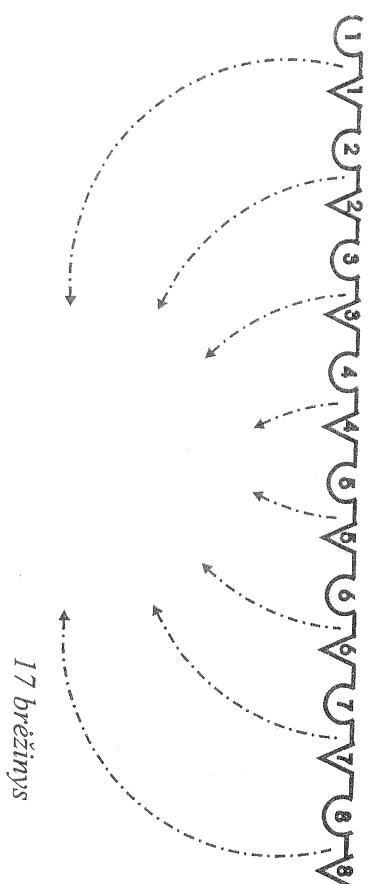
Rato sudarymas (4 tkt.)

Grojama ižanga (1-4 taktas).

1 - 3 taktas

Šokėjai, laikydami riestaini skyle i šona ir pasilenkę, bėga dyvlyka

smulkiau žingsnelių pirmyn ir sudaro ratuką (*17 brež.*).
Bėgami į centrą, šokėjai ranką su riestainiu kelia aukštyn.

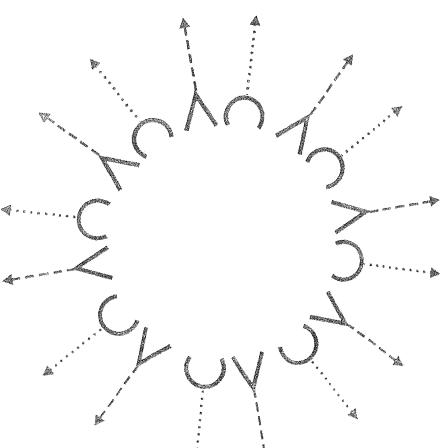
17 brežinys

4 taktas
Šokėjai dviečių paprastaisiais žingsniais pasisuka per dešinių peti į rato išorę. Visi ranką su riestainiu nuleidžia sulig krūtine.

Rato didinimas (16 tkt.)

Grojama pirmoji muzikos dalis.

1 - 4 taktas
Šokėjai šoka *polkos žingsni* su *persokimais* į rato išorę. Taip jie didina rata. Riestainis laikomas sulig krūtine priėsais save (*18 brež.*).

18 brežinys

13 - 16 taktas
Visi šoka *polkos žingsni* su *švytuokle*: mergaitės riestainių pakelia aukštyn ir per polkos žingsni apsisuka du kartus per dešinių peti; berniukai, šokdami atbuli, polkos žingsniu sumažina ratuką.

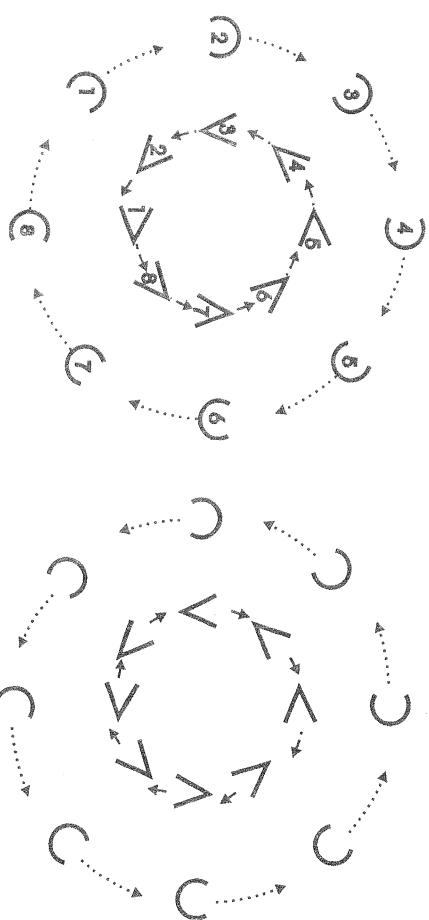
Du ratai (8 tkt.)

Grojama antroji muzikos dalis.

1 - 4 taktas
Mergaitės, riestainių laikydamos ties krūtine ir pasisukusios ketvirtį ratuko į dešinę, šoka dvigubuoju žingsniu ratu kairėn. Berniukai, riestainių iškélé aukštčiau galvos ir pasisukę ketvirtą ratuko į kaire, šoka dvigubuoju žingsniu ratu dešinėn (*19 brež.*).

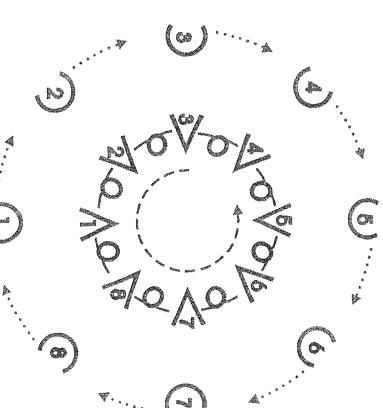
5 - 8 taktas
Visi šoka *polkos žingsni* su *švytuokle* vijoje, apsisukdami per dešinių peti du kartus. Riestainių laiko iškelta aukštai.
9 - 12 taktas
Visi pakartoja 1-4 takto judeisius, dar didindami rata.

5 - 8 taktas
Berniukai, nuleidę riestainių ties krūtine, grižta aštuoniais dvigubaisiais žingsniais atbulomis atgal. Mergaitės, laikydamos riestainių aukštčiau galvos, taip pat atbulos aštuoniais dvigubaisiais žingsniais sugrižta atgal į savo vietas (*20 brež.*).
Pabaigoje visi nušoka ant abiejų suglaustų kojų.

19 brėžinys

20 brėžinys

21 brėžinys

Pabaiga (12 tkt.)

Grojama muzikos pabaiga.

1-2 taktas

Berniukai stovi ir riestaini iškelia aukštyn. Mergaitės, iškėlusios riestaini, keturių paprastaisiais žingsniais apsisuka visą ratuką per dešinių peti vietoje.

3-4 taktas

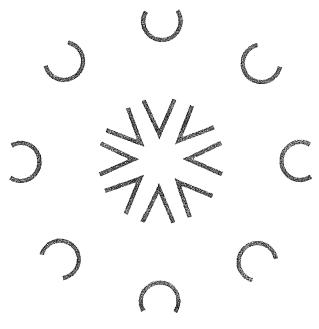
Nuleidę riestaini sulig krūtine, visi šoka du plačius polkos žingsnius į rato centrą. Sumažinę ratuką, sutupia.

5-6 taktas

Berniukai savo riestaini paina į kairę ranką, jie vidury susiglaudę, o už jų ratu – mergaitės (22 brėž.).
Mergaitės paduoda riestaini savo berniukui – šis paina riestaini dešine ranka. Vaikai paslepią riestainius.

9 - 16 taktas

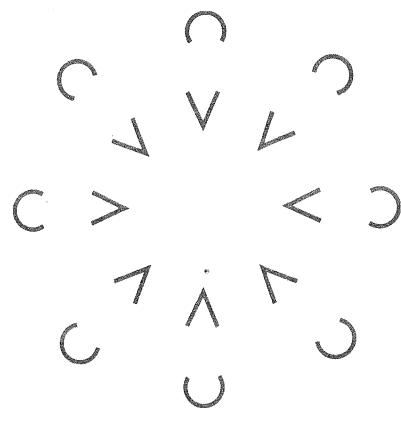
Visi pakartoja 1-8 takto judesius, tik šokėjai jungini pradeda kita koja ir šoka priešinga kryptimi. Berniukai vėl yra susikabinę už riestaini į bendrą rata.

22 brėžinys

9 - 10 taktas
Visi stojasi. Mergaitės trimis paprastaisiais žingsniukais per dešini petį atsisuka į rato išorę (23 brėž.).

11 - 12 taktas
Mergaitės dešinės kairės rankos delnu iš viršaus žemyn glosto 4 kartus krūtinę – jos gardžiuoja iki riestainių.

23 brėžinys